

Праздничные мероприятия в рамках декады Наурызнама

Көрісу күні — мартовский праздник, знаменующий благополучное окончание зимы. Раньше его праздновали только на западе Республики, а теперь во всех наших регионах. В этот день прощаются прежние обиды, забывается вражда; оказываются помощь и поддержка слабым и нуждающимся; младшие по возрасту приветствуют старших; пожимают друг другу руки, обнимаются, говорят теплые пожелания; накрывают богатые столы.

Праздничные мероприятия, посвященные Көрісу күні, открыли декаду Наурызнама в Карагандинском техническом университете имени Абылкаса Сагинова.

14 марта 2024 года в фойе 1-го корпуса университета транспортно-дорожный факультет (декан — доктор PhD Аскарар Б.Ш.) собрал гостей — представителей руководства вуза, профессорско-преподавательский состав, сотрудников и студентов.

Многие гости пришли в национальных казахских костюмах. По доброй традиции организаторы праздника провели обряд шашу, символизирующий дождь изобилия, сладкую жизнь.

Тепло поздравили всех присутствующих с замечательным праздником и. о. Члена Правления — Проректора по ака-

демическим вопросам Самашова Г.Е., исполнительный директор Исагулов А.З., профессора Интыков Т.С. и Кызыров К.Б., другие почетные гости.

Студенты исполнили популярные кюи и песни по тематике праздника. В перерывах между песнями прошли соревнования по армрестлингу, викторина на знание национальных традиций и обрядов, танцы.

После этого гости воздали должное, приготовленными общими стараниями организаторов праздника, национальным блюдам. Баурсаки, кызы, шельпеки, кумыс и прочие вкусности удались на славу.

В этот же день отпраздновали Көрісу күні на факультете инженерной экономики и менеджмента (декан — д.э.н., профессор Бирюков В.В.). Масштабы праздника были несколько скромнее. Но и здесь он получился ничуть не хуже по содержанию. Были и музыкальные номера, и шашу, и танцы.

Можно только порадоваться активности студентов и преподавателей нашего вуза, достойно продолжающих добрые традиции. И у них достаточно последователей. Значит, можно не сомневаться в том, что эти традиции будут жить и крепнуть.

**БҮГІНГІ
НӨМІРДЕ
ЧИТАЙТЕ
В НОМЕРЕ**

PDAC-2024

Делегация ҚарТУ имени Абылкаса Сагинова приняла участие во всемирно известной выставке в Торонто

Стр. 3.

Наурызнама!

Новый формат празднования Наурыз мейрамы

Стр. 6–7.

Количественные отношения и пространственные формы

Знаковок математики выявляли среди школьников и студентов колледжей региона

Стр. 9.

Сила красоты!

Мисс машиностроительного факультета выбирали во Дворце Молодежи — Жастар Әлемі

Стр. 10.

Әбілқас Сағынов атындағы ҚарТУ профессоры Қазақстан Республикасы Ұлттық Инженерлік Академиясының толық мүшесі болып сайланды

ҚР ҰИА Қазақстандағы ең ірі және ықпалды қоғамдық ғылыми-инженерлік бірлестік болып табылады.

Жиналыста еліміздің ғалымдары мен инженерлерінің алдында тұрған өзекті мәселелер мен міндеттер қаралды.

2024 жылғы 1 наурызда Қазақстан Республикасы Ұлттық Инженерлік Академиясының (ҚР ҰИА) Төралқасы көрнекті инженерлер мен ғалымдардың, өндіріс мамандарының, мемлекеттік басқару органдарының, ірі ұлттық компаниялар мен ұйымдардың басшыларының қатысуымен жалпы жиналыс сессиясын өткізді.

Жиналыс аясында ҚР ҰИА жаңа толық мүшелерін (академиктерін) және корреспондент-мүшелерін сайлау өтті. ҚР ҰИА академигі — толық мүшесі болып Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті жанындағы ҚазКҚДИ институтының директоры, т.ғ.д., профессор Ж.С. Нугужинов сайланды.

Бұл оқиғаның Дүниежүзілік инженері күні (World Engineering Day) қарсаңында болғандығы терең мағыналы.

Бұл мереке жыл сайын 4 наурызда атап өтіледі және әлемдік қоғамдастық тарапынан аталған сала мамандарының жұмысына құрмет және олардың адамзаттың тұрақты дамуына, адамдардың тұрмысын жақсартуға және халықтың өмір сүру сапасын арттыруға қосқан үлесін мойындау болып табылады.

Жумағұл Смагуловичті ҚР ҰИА академигінің құрамына сайлануымен

шын жүректен құттықтаймыз және оған ғылым мен ғылыми-педагогикалық қызметте жаңа жетістіктер тілейміз!

ҚР ҰИА Қарағанды филиалының төрағасы, ҚР ҰИА академигі, Әл-Фараби атындағы ҚР Мемлекеттік сыйлығының лауреаты, т.ғ.д., профессор М. К. Ибатов

Его рабочий визит состоялся в рамках реализации проекта «Master Program in Eco-Mining Engineering and Innovative Natural Resources Management» (EMINReM) по программе Erasmus+.

Проект EMINReM стартовал в феврале 2023 года и рассчитан до конца февраля 2026 года. В данном проекте нашими вузами-партнерами являются Казахский национальный исследовательский технический университет имени К.И. Сатпаева, Technical University Bergakademie Freiberg (Германия), Dumlupinar University (Турция), University of Jaen (Испания), ведущие

Проект EMINReM

Во второй декаде марта 2024 года Карагандинский технический университет имени Абылкаса Сагинова посетил профессор Технического Университета Фрайбергская горная академия (Technical University Bergakademie Freiberg) Carsten Drebenstedt.

университеты Украины (Житомирский государственный политехнический, Днепровский технологический, Донецкий национальный технический) и Узбекистана (Ташкентский государственный технический имени Ислама Каримова и Навоийский государственный горно-технологический).

Цель проекта заключается в повышении эффективности и экологической устойчивости реализации горных работ путем сотрудничества между партнерами и вузами для подготовки специалистов нового поколения в области экологических, экономических и управленческих достижений в области добычи и переработки полезных ископаемых.

Проект EMINReM направлен на развитие междисциплинарной открытости будущих специалистов, их способности систематически и глубоко разбираться в технологических проблемах, используя инструменты моделирования и оценки потенциальных экологических рисков, адаптируя их в быстро развивающемся мире.

В рамках визита профессора Carsten Drebenstedt состоялась встреча с директором по стратегическому развитию профессором Жетесовой Г.С., деканом Горного факультета Жолдыбаевой Г.С. и заведующими кафедрами — «Разработка месторождений полезных ископаемых» Имашевым А.Ж., «Маркшейдерское дело

и геодезия» Хмыровой Е.Н., «Рудничная аэрология и охрана труда» Жолмагамбетовым Н.Р. и «Геология и разведка месторождений полезных ископаемых» Исатаевым Ф.М., руководителем Центра Международных связей Рахимбаевой С.Е. В ходе этих встреч проведены переговоры по развитию сотрудничества между вузами в области образования, науки и культуры, разработке совместных образовательных программ магистратуры «Горное дело», перспективы реализации академической мобильности магистрантов, докторантов и преподавателей.

Профессор Carsten Drebenstedt и менеджер проекта EMINReM от нашего университета Имашев А.Ж. обсудили опыт разработки учебной рабочей программы магистратуры, ориентированный на интеграцию лучших практик и подходов на примере Европейских вузов в области Eco-Mining, разработку учебных материалов и создание лаборатории «Eco-Mining».

Әбілқас Сағынов атындағы ҚарТУ-да Әлімхан Ермеков атындағы стипендия тағайындау бойынша кезекті конкурстың қорытындысы шығарылды

Стипендия «Әлімхан Ермеков және қазақстандық мемлекеттіліктің қалыптасуы» халықаралық ғылыми-практикалық онлайн-конференциясының қарары негізінде құрылды. Аталған конференция ЖОО базасында 2021 жылғы 16-сәуірде көрнекті қоғам қайраткері, ғалым, профессор, математик Ә. Ермековтың 130 жылдығына арналған іс-шаралар кешені шеңберінде өткізілді.

Атаулы стипендия иегері конкурстық іріктеу нәтижелері бойынша айқындалады.

Стипендия қоғамдық-саяси, оқу және ғылыми-зерттеу қызметінде елеулі жетістіктері бар, күндізгі оқу нысанындағы Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық универ-

ситетінің 2–4(5) курс студенттеріне тағайындалады.

Әлімхан Ермеков атындағы атаулы стипендия әр семестрде беріледі. Оның ағымдағы оқу жылындағы мөлшері университет қаражатынан бөлінетін 41 898 теңгені құрайды.

Әлімхан Ермеков атындағы стипендия тағайындау жөніндегі университеттік комиссияның қарауына ағымдағы семестрге 14 өтінім келіп түсті.

Белгіленген өлшемшарттарды басшылыққа ала отырып, аталған стипендияны тағайындау жөніндегі комиссия мен университеттің Ғылыми кеңесі 2023–2024 оқу жылының көктемгі семестріне Арх-21-4 тобының студенті Кристина Немытоваға тағайындау туралы шешім қабылдады.

Кристина Немытова — «Jas Orda» Жастар қауымдастығының еріктілер штабының және «SJ dance» заманауи би клубының басшысы. Мемлекеттік

тілді меңгерген. Ректор стипендияның иегері, университетте бірқатар еріктілер, мәдени-бұқаралық және қоғамдық-саяси іс-шараларды ұйымдастырушы болып табылады. Басқарма төрағасы — Ректордың, Қарағанды қаласы әкімінің, Қарағанды облысының жастар саясаты мәселелері жөніндегі басқармасы басшысының және қоғамдық қорлар басшыларының дипломдарымен, грамоталарымен, алғыс хаттарымен марапатталған.

Кристинаны лайықты стипендиямен құттықтаймыз және оған оқуда сәттілік, жаңа шығармашылық жетістіктер тілейміз!

Наши на Всемирном фестивале молодежи

В фестивале в составе делегации Казахстана принял участие руководитель Центра творческого развития Департамента молодежной политики Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова Смаилов Ильяс, успешно пройдя многоэтапный конкурсный отбор.

В первой декаде марта 2024 года на федеральной территории «Сириус» (Россия) состоялся Всемирный фестиваль молодежи, в котором приняли участие свыше 20 тысяч молодых лидеров со 189 стран мира, представляющие сферы бизнеса, медиа, образования, науки, культуры, волонтерства, спорта и многих других сфер.

Для участников фестиваля в течение всех дней проведения форума были организованы различные мастер-классы, панельные сессии, дискуссии, посвященные науке и образованию, технологиям и инновациям, культуре и искусству, гуманитарным наукам и социальной сфере, спорту и экологии.

Всего в рамках фестиваля прошло более 800 мероприятий, на которых участники смогли обменяться мнениями и опытом, найти единомышленников и друзей со всего мира.

Отличник — большой труд: карагандинец стал призером международного конкурса «Лучший студент СНГ-2024»

Елдар Канагат удостоен диплома II степени за успехи в учебе и статью об оригинальной методике в обучении казахскому языку.

Талантливый молодой человек учится на третьем курсе Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова по специальности «Автоматизация и управление». Ему всего 20 лет, но он уже многого добился. В частности, обладатель президентской стипендии, неоднократный участник и призер многих республиканских, а также международных конкурсов. Статью на тему «Методика использования произведений жырау в обучении казахскому языку» написал под руководством старшего преподавателя кафедры казахского языка и культуры Мендикуль Оспангалиевой.

— Я разносторонний человек, и мне нравится развиваться. Эту статью отправил на международный конкурс «Лучший студент СНГ-2024» не случайно. Тема очень актуальна, и предлагаемый мною метод полезен для многих. Наряду с публикацией, конечно же, оценивались и другие мои успехи за годы учебы, — рассказывает Елдар.

Заключительным этапом конкурса стала IX Международная конференция «Молодежь и наука: новые тренды независимости». Мероприятие состоялось в Астане и завершилось торжественным награждением лучших студентов, внесших вклад в развитие науки, образования, искусства и спорта стран Содружества независимых государств.

Международный конкурс организован общенациональным движением «Бобек». Активность в учебе и общественной жизни вуза Елдар проявляет с первых дней учебы в альма-матер. В 2023 году он стал обладателем президентской стипендии, которую теперь получают 47 учащихся КарТУ имени Е. А. Букетова, 10 — КарТУ имени А. Сагинова, четверо — Карагандинского университета Казпотребсоюза и один — Карагандинского индустриального университета.

Президентская стипендия назначается студентам-очникам с третьего курса и магистрантам со второго курса, обучающимся как на основе государственного образовательного заказа, так и на платной основе. Претенденты также должны активно участвовать в общественной жизни вуза.

— Президентская стипендия — хорошая материальная поддержка для студентов. Это большой труд — быть с первого курса отличником, все время посвящать учебе, относиться к ней серьезно и отдавать всего себя. И такой подход к учебе всегда дает хорошие плоды, — делится Елдар Канагат.

Эсет Камсызулы, Фото из архива Елдара Канагата, <https://inkaraganda.kz/>

участвовать в общественной жизни вуза.

— Президентская стипендия — хорошая материальная поддержка для студентов. Это большой труд — быть с первого курса отличником, все время посвящать учебе, относиться к ней серьезно и отдавать всего себя. И такой подход к учебе всегда дает хорошие плоды, — делится Елдар Канагат.

Эсет Камсызулы,

Фото из архива Елдара Канагата, <https://inkaraganda.kz/>

Международная выставка Prospectors & Developers Association of Canada (PDAC) 2024

Представители Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова в составе казахстанской делегации приняли участие во всемирно известной выставке PDAC-2024, которая прошла в г. Торонто (Канада).

Выставка PDAC — ведущее событие для специалистов в области разведки и добычи полезных ископаемых, в котором участвуют до 30 000 представителей из более чем 130 стран.

В рамках PDAC-2024 наш университет принял участие в «Дне Казах-

стана», где представил презентацию, посвященную своей образовательной, научной и воспитательной деятельности, а также достижения в мировых рейтингах.

Делегация КарТУ имени Абылкаса Сагинова также активно участвовала в различных мероприятиях, включая официальную церемонию открытия Национального павильона Казахстан

на PDAC-2024, деловой прием Казахстанско-Канадского Делового Совета (KCBC), а также онлайн-встречи с представителями Canadian Bureau for International Education and Global Affairs Canada.

Представители нашего университета провели встречи с директором по международным отношениям Университета Уотерлу и проректором по

международным отношениям Университета Макмастер с целью развития международного сотрудничества.

Участие университета в PDAC-2024, KCBC открыло для него новые перспективы для в области международного сотрудничества с ведущими университетами Канады и укрепило его позиции на мировой арене научных и образовательных инициатив.

Работники и работодатели

Карагандинский технический университет имени Абылкаса Сагинова имеет давние и прочные связи с производственными предприятиями и компаниями, в том числе и с теми, что пока еще не входят в состав действующего на базе вуза инновационно-образовательного консорциума «Корпоративный университет». Это сотрудничество во многом способствует подготовке конкурентоспособных специалистов, которыми славится наш вуз.

Студенты регулярно бывают в трудовых коллективах, не только в качестве экскурсантов, но и практикантов, приобретая бесценный опыт и востребованные компетенции. В свою очередь, руководители и специалисты предприятий — частые гости в нашем университете.

Так, на выпускающей кафедре «Автоматизация производственных процессов» состоялась встреча со студентами 4-го курса представителей компании KPA GROUP, которая выполняет весь комплекс работ по созданию систем автоматического и автоматизированного управления и контроля технологических процессов. Представители компании рассказали о преимуществах и перспективах развития KPA GROUP, выразили заинтересованность в выпускниках кафедры, а также в проведении производственных практик.

На выпускающей кафедре «Энергетические системы» состоялась встреча студентов с представителем компании «Энергоскан», которая оказывает полный спектр услуг в области поставки и наладки электротехнического оборудования. Представитель компании рассказал о новейших проектах и разработках ТОО «Энергоскан», предложил помощь в организации производственной практики и курсов для студентов и преподавателей кафедры, а также обсудил возможность закупа современного оборудования для проведения научных исследований.

Студенты выпускного курса кафедры посетили с экскурсией ТОО «НПФ Эргономика» — члена «Корпоративного университета». Будущие специалисты обратили внимание на то, что даже само здание компании может служить примером правильного подхода к обеспечению энергосбережения. Оно является энергоэффективным и имеет сертификат по энергоэффективности с классом «А». Материально-техническая база филиала состоит из современного инновационного энергосберегающего оборудования. ТОО «НПФ Эргономика» является первой энергосервисной компанией в Казахстане и активно сотрудничает с ПРООН-Казахстан. На примере работы инженерного оборудования ТОО «НПФ Эргономика», техническими специалистами компании были проведены практические занятия для студентов университета. На нем были рассмотрены системы энергоэффективного отопления, освещения, работы систем вентиляции и систем конт-

роля утечек воды. Приобретенный опыт поможет студентам как в определении тем для дипломных работ, так и в последующем проектировании и введении в эксплуатацию реальных объектов РК.

В рамках сотрудничества с ТОО «Kazakhmys Barlau» была проведена встреча с главным геологом группы компаний «ИГТ» (г. Москва, РФ) Читалиным А. Ф. В состав группы компаний «ИГТ» входят Институт геотехнологий, ИГТ-сервис, ИГТ-Скай-Групп, ИГТ-Минералс и IGT-Overseas. Встреча состоялась на базе кафедры «Геология и разведка месторождений полезных ископаемых», где российский специалист прочитал лекцию на тему «Меднопорфировые месторождения, критерии и признаки» профессорско-преподавательскому составу кафедры, сотрудникам ТОО «Kazakhmys Barlau», студентам, магистрантам и докторантам образовательной программы «Геология и разведка месторождений полезных ископаемых».

Заинтересованность в наших специалистах проявляют многие предприятия, в том числе — из других регионов Казахстана. В частности, выпускающая кафедра «Нанотехнологии и металлургия» организовала встречу студентов 4-го курса с представителем ТОО «KamLitkz» из города Костанай.

Представитель предприятия ознакомил студентов с работой в ТОО «KamLitkz», предъявляемых требований к специалистам. Провел обстоятельную презентацию и ответил на возникшие у студентов вопросы. А их было немало. Студентов интересовали наиболее востребованные на предприятии специальности, условия проживания молодых специалистов, заработная плата и др. Судя по проявленной ими активности, они всерьез заинтересовались работой на предприятии. Как и предложением пройти на нем преддипломную практику.

Окончательное решение — за будущими специалистами.

Поиск решений!

На базе Карагандинского погрузочно-транспортного управления Угольного департамента АО «Qarmet» было проведено техническое совещание руководителя КПТУ с учеными Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова.

В совещании приняли участие: начальник КПТУ УД АО «Qarmet» Мануйленко А. Н.; исполнительный директор КарТУ имени Абылкаса Сагинова, д.т.н., профессор Исагулов А. З., начальник отдела инноваций и науки ДНИИ Азильханов Р. К.; декан Транспортно-дорожного факультета, PhD Аскаров Б. Ш.; и.о. заведующего ка-

федрой «Промышленный транспорт имени профессора А. Н. Даниярова», PhD Қасымжанова А. Д.; и.о. доцента этой же кафедры, к.т.н. Рожков А. В.

Во время встречи был обсужден ряд актуальных вопросов о сотрудничестве в рамках Соглашения о действующем на базе КарТУ имени Абылкаса Сагинова инновационно-

образовательном консорциуме «Корпоративный университет». В том числе, о заключении хозяйственных договоров, подготовке и публикации статей и тезисов в соавторстве с сотрудниками предприятия, производственной и преддипломной практике студентов, профориентационной работе, обеспечении трудоустройства выпускников, актуализации образовательной программы.

Совместное совещание руководства КПТУ УД АО «Qarmet» и ученых КарТУ имени Абылкаса Сагинова было плодотворным и взаимовыгодным, намечены стратегические задачи на предстоящий период. По результатам совместных научных работ и экспериментальных исследований по оптимизации режима вождения поезда предполагается заключение хозяйственного договора на выполнение НИОКР между кафедрой ПТ и КПТУ УД АО «Qarmet» на сумму 10 млн. тг. Проект будет охватывать такие актуальные вопросы, как разработка маршрута и условий движения поезда от элементов профиля железнодорожных подъездных путей промышленных предприятий и создание оптимального режима управления тепловозом.

Камаров Рымгали Кумашевич
(к 75-летию со дня рождения)

Рымгали Кумашевич Камаров родился 14 марта 1949 года в г. Аягуз, Семипалатинской области в семье железнодорожников. В 1954 г. от тяжелой болезни скончалась его мать. Служил в рядах Советской армии Забайкальского военного округа. В 1976 году окончил Карагандинский политехнический институт по специальности «Строительство подземных сооружений и шахт» с присвоением квалификации «Горный инженер-строитель».

С 1976 года по настоящее время Рымгали Кумашевич прошел путь от заведующего лабораторией до профессора кафедры РМПИ.

В 1992 г. он защитил кандидатскую диссертацию на тему «Разработка способов борьбы с серосодержащими газами при ведении очистных и подготовительных работ (на примере шахт Карагандинского бассейна)».

В 2020 г. Рымгали Кумашевич избран академиком Национальной академии горных наук. Р. К. Камаров параллельно с основной работой исполнял обязанности с 1994–1998 гг. и 2009–2010 гг. заместителя декана горного факультета института; в 1998–2003 гг. — председателя жилищной комиссии профсоюзного комитета КарПТИ, с 2003 г. — члена комиссии по ЕНТ и ПГК МОН РК.

Поздравляем с юбилеем!

С 2009 г. по настоящее время — член комиссии МОН РК по проверке вузов на соблюдение законодательства Республики Казахстан об образовании и правил лицензирования образовательной деятельности и государственной аттестационной комиссии. С апреля 2010 г. по настоящее время — член Ученого совета КарГТУ, с 2014 г. — Республиканского научно-практического центра «Учебник» МОН РК.

Р. К. Камаров активно занимается научными исследованиями по направлению «Совершенствование способов борьбы с серосодержащими газами в очистных и подготовительных работах», «Технология анкерного крепления подготовительных выработок угольных шахт», «Управление газовыделением на шахтах Карагандинского бассейна», «Оценка методов метанобезопасности на шахтах Карагандинского бассейна». Результаты научно-исследовательских работ были внедрены на шахтах «Казахстанская», «Шахтинская», «Саранская», имени Т. Куземабаева Карагандинского бассейна. Фактический экономический эффект от внедрения результатов исследований по Карагандинскому бассейну составил свыше 310 млн. тенге.

Р. К. Камаров является исполнителем Агентства по образованию, визуальным средством и культуры Европейской комиссии по проекту программы Эразмус Мундус «ARCADE — Academic relationship for Central Asia with Destination Europe» (Академическая мобильность для Центральной Азии с выездом в Европу), проекту 204282-EM-1–2011–1-IT-ERA-MUNDUS-EMA21 в 2011–2014 гг.; проекту программы TEMPUS T.E.R.S.I.D. «Technical Education an Resource Savings for Industrial Development» (Техническое образование по сохранению ресурсов для промышленного развития) в 2011–2015 гг.

Под научным руководством Р. К. Камарова 14 человек успешно защитили магистерские диссертации.

Р. К. Камаров является автором свыше 350 научных и учебно-методических трудов, среди них 18 авторских свидетельств и патентов, 21 научных монографий, 14 учебников с грифом МОН РК и РУМС, 3 учебника и 25 учебных пособий, утвержденных Ученым советом уни-

верситета, 1 брошюра и 17 электронных обучающих средств.

В 2021 г. и 2023 г. Р. К. Камаров прошел научные стажировки в Навоийском государственном горном институте, в 2022 г. — на шахте имени Т. Куземабаева УД АО «АрселорМиттал Темиртау», в 2022 г. — в Экибастузском инженерно-техническом институте им. академика К. Сатпаева.

Р. К. Камаров читает лекции для студентов и магистрантов образовательной программы 6B07202, 7M07203 «Горное дело» по горным дисциплинам; курсы повышения квалификации для работников организаций и предприятий.

За свои достижения, вклад в развитие образования и науки профессор Р. К. Камаров отмечен Почетной грамотой Министерства образования и науки Республики Казахстан (2007, 2009), нагрудными знаками: «Отличник изобретательства и рационализации 1986 года», «Изобретатель СССР» (дважды — 1989, 1990), МОН РК «Лучший преподаватель вуза 2012 года», полный кавалер нагрудного знака «Шахтерская слава» (2013, 2014, 2015), МОН РК «Ы. Алтынсарина» (2016), Почетным знаком Национальной академии Горных наук «Отличник горной науки» (2016), «Почетный работник угольной промышленности» (2018), полный кавалер нагрудного знака «Трудовая слава» (2019, 2020, 2021), КарГТУ — «Заслуженный работник КарГТУ» (2019), «Академик национальной академии горных наук» (2020), МОН РК — «За вклад в развитие науки Республики Казахстан» (2023), грамотами ректора КарГТУ (2009–2016).

Рымгали Кумашевича отличают открытость, доступность и постоянное желание помочь как коллегам, так и студентам в любых жизненных ситуациях, настойчивость и целеустремленность.

Ректорат КарТУ имени Абылкаса Сагинова, коллектив ГФ и кафедры РМПИ поздравляют Рымгали Кумашевича со знаменательной датой и желают юбиляру отличного здоровья, долгих лет жизни, успехов в работе, благополучия и счастья.

М. Н. Жумабеков,
ст. преподаватель кафедры РМПИ

Әбілқас Сағынов атындағы ҚарТУ серіктестерінің қатарында жетекші ұлттық газ компаниясы бар

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінде ЖОО ғалымдарының «QazaqGaz ҰК» АҚ өкілдерімен кездесуі өтті.

«QazaqGaz» ҰК» АҚ тігінен интеграцияланған ұлттық газ компаниясы болып табылады, ол геологиялық барлау мен өндіруден бастап түпкілікті өнімді сатумен аяқталатын барлық технологиялық тізбек бойынша өндірістік қызметті белсенді жүзеге асырады.

Кездесуге Басқарма төрағасының геологиялық барлау, өндіру және ресурстық базаны дамыту жөніндегі орынбасары А. А. Битанов, перспективалық жобалар және геологиялық барлау департаментінің директоры А. М. Калимов, перспективалық жобалар және геологиялық барлау департаментінің аға менеджері Д. Г. Төлегенов және «Геология және пайдалы қазбалар кен орындарын барлау» кафедрасының профессорлық-оқытушылар құрамы қатысты.

Кездесу барысында шаруашылық келісімшарттық жұмыстар және ҒЗТҚЖ гранттық қаржыландыру аясындағы бірлескен зерттеулер мәселелері талқыланды. Сонымен қатар, тараптар практика базасын ұсыну және компанияның заманауи зертханаларына қол жеткізу арқылы магистранттар мен докторанттарды даярлау мәселелерін талқылады.

Жоғары оқу орны ғалымдарының «QazaqGaz ҰК» АҚ өкілдерімен кездесуі білім беру мекемесі мен Қазақстанның энергетика саласындағы негізгі

ойыншы арасында жемісті әріптестік орнатудағы маңызды қадам болды. Ол өндіріске инновацияларды әзірлеу және енгізу, ұлттық газ өнеркәсібі және геологиялық барлау саласында сұранысқа ие мамандарды даярлау мәселелерінде ынтымақтастық үшін жаңа перспективалар ашады.

НАУРЫЗНАМА — НОВЫЙ ФОРМАТ ПРАЗДНОВАНИЯ НАУРЫЗ МЕЙРАМЫ

Әбілқас Сағынов атындағы ҚарТУ-да наурызнамның онкүндігі жалғасуда

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің инновациялық технологиялар колледжінің ұжымы Наурыз мерекесін ауқымды, көңілді және қызықты атап өтті.

Өз әріптестерін академиялық мәселелер жөніндегі проректордың м.а. — Басқарма мүшесі Г.Е. Самашова, Атқарушы директор А.З. Исағұлов, стратегиялық даму жөніндегі директор Г.С. Жетесова, инфрақұрылымды дамыту жөніндегі директор Г.Н. Мусина,

университет түлектері қауымдастығының төрағасы Т.С. Ынтықов, жастар саясаты департаментінің директоры Р.Р. Бузяков мерекелерімен құттықтауға келді.

Университеттің 1-ші корпусының фойесі біраз уақытқа банкет және

концерт залына айналды. Қонақтарға ұлттық тағамдар — дәмді қымыз, бауырсақ, шелпек, бесбармақ, қазы және басқа да тағамдар ұсынылды. Олардың дайындаған мол тағамдары барлық келушілерге жеткілікті болды.

Бірақ уақытша сахнада орын алған мерекелік іс-шара бай тағамды біраз уақытқа ұмыттырып жіберді. Музыка, оқытушылар мен студенттердің орындауындағы әндер, ұлттық салт-дәстүрлердің көріністері — мұның бәрі мерекені шынымен жарқын және ұмытылмас етті. Әрине, ол бір жыл бойы шуақты із қалдырады.

Көктем мен жаңару, жақсылық пен шуақ мерекесі құтты болсын!

Наурыз-құт, береке бастауы

Жақында «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КЕАҚ «Қазақ тілі және мәдениеті» кафедрасының меңгерушісінің м.а., ф.ғ.к., доцент Қ.М. Хамзинаның, аға оқытушылар М.Ә. Хасен, Ф.М. Әбілқасовтың ұйымдастыруымен қазақ тілі және мәдениеті кафедрасының этнографиялық мұражайында «Наурыз — құт, береке бастауы» атты мерекелік әдеби — музыкалық кеш өтті.

Әдеби — музыкалық жиында «Ұлттық тәрбие тағылымы» үйірмесінің мүшелері Батыршаев Амирхан АИУ-23-3, Мәліков Марал, Ахметова Толғанай СИБ-22-2, Бестембек Алмас АИУ-23-3, Даутова Саида АРХ-23-6, Мамедова Эмина АРХ-23-6 және университетіміздің өнерлі студенттері Ернат Аманжол, Ерболат Мұрат «Наурыз» мейрамына арналған өлең-жырла-

рын мәнерлеп оқып, қазақтың атақты композиторлары Құрманғазы Сағырбайұлының «Балбырауын», «Сарыарқа», Тәттімбет Қазанғапұлының «Сарыжайлау», «Көкейкесті», Нұрғиса Тілендиевтің «Аққу», «Әлқисса» күйлері мен қазақ вальсінің королі атанған Шәмші Қалдаяқов пен белгілі қазақ сазгерлері ЕскендірХасанғалиевтің, Ілия Жақановтың, Төлеген Мұхамеджановтың, Лена

Әбдіхалықованың әндерін нақышына келтіріп орындады.

«Көктемде өзен, көлдер, тасып аққан, Қазақпыз кең далада малын баққан. Палуандар көкпар тартып, атқа мініп, Балалар ойын ойнап, асық атқан» — деп ақындар жырға қосқан-дай осы мәдени-іс шара барысында ВТ-23-1 тобының студенттері Алибеков Ален мен Макаренко Никита қазақ-

тың ұлттық ойындары «Асық ату» мен «Көкпар» туралы баяндап, қызықты деректер келтірді. Кешке келген қонақтар ризашылықтарын айтып тарасты.

А. Кабильдина, М. Хасен, Ф. Әбілқасов

НАУРЫЗНАМА — НОВЫЙ ФОРМАТ ПРАЗДНОВАНИЯ НАУРЫЗ МЕЙРАМЫ

Алғыс айту-парызым!

«Алғыс айту» күні — бұл, ең алдымен, елімізде тыныштық пен бірлік, өзара сенімділік пен барлық қазақстандықтарға деген құрметтің орнығуына негіз болған салтанатты күн. Бұл күн тағдырдың қиын

жазуымен Қазақстан жеріне еріксіз қоныс аударылған түрлі этностардың мыңдаған өкілдерінің құтты қонысына айналған қасиетті қазақ жерінің топырағы мен қонақжай қазақ халқына деген сыйластығы мен тағзымның белгісі.

Осы орайда Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің «Қазақ тілі және мәдениеті» кафедрасының меңгерушісі м.а., ф.ғ.к., доцент Қ. М. Хамзина және жауапты оқытушылар п.ғ.м., аға оқытушы Л. М. Кулейменова, п.ғ.м., аға оқытушы М. Т. Оспанғалиева, п.ғ.м., оқытушы Н. А. Конуровалардың ұйымдастыруымен 29 ақпанда 1-ші наурыз — Алғыс айту күніне арналған «Алғыс айту-парызым!» тақырыбындағы 1-ші курс студенттері арасында өзге ұлт өкілдерінің қатысуымен мерекелік іс-шара дөңгелек үстел өткізілді.

Іс-шараның негізгі мақсаты: Студенттердің «сыйластық» құндылығы туралы түсініктерін кеңейту. Ризашылық пен алғыс ұғымдары туралы кеңінен түсінік беру. Үлкеннің кішіге, кішінің үлкенге деген сүйіспеншілігін, сыйайлық қа-

рым-қатынасын дамыту. Бүгінгі жас ұрпақты әдептілікке, кішіпейілділікке, ізеттілікке тәрбиелеу.

Іс-шара барысында «Алғыс айту-парызым!» тақырыбындағы бейне материалдарда ұсынылған ақпараттар негізінде қатысушы студенттер арасында қызу пікір-сайыс өрбіді. Қазақ, орыс, кәріс, татар, ингуш, және т.б. ұлт өкілдерінен құралған студенттер бүгінгі қоғамда тату-тәтті өмір сүріп, ұлттық мәдениет, дәстүрлері және тілі мен дінін берік ұстанып, бейбітшілік пен келісімі жарасқан қазақ халқының бірлігі мен берекесі ұйысқан шоқтығы биік қара шаңырақтың астында бір отбасының баласындай сыйласып, өмір сүріп жатқандықтарын тілге тиек етті.

Әр ұлт өкілдерінен құралған студенттер өздерінің ата-бабаларының қазақ жеріне қоныс аударған-

нан кейінгі қиын кезеңдерін мысалдар ретінде келтіре отырып, бүгінгі күнге өздерінің ризашылықтарымен қазақ халқына деген алғыстарын білдірді. Іс-шара шарттарына сәйкес «Алғыс» ұғымының мағынасын ашу тапсырмасы бойынша өздерінің ұшқыр ойларымен жетік көзге түсе білген Сиб-23-2 тобының студенті Болысбай Бүркіт, Сиб-23-7 тобының студенттері Ермаханбетов Данияр, Досанова Гүлназ, Сиб-23-10 тобының студенттері Лахин Владимир және Лукьяненко Дмитрий қазақ, орыс тілдерінде пікірлерін білдіріп, алғыстарын жеткізді. Белсенділік танытқан қатысушылар қатарында Сиб-23-10 тобының студенттері «Отан», «Ел», «Жер», «Достық», «Сыйластық» тақырыбында әзірленген жұмбақтарды шешу мен сыни тұрғыдан ойлау технологиясы бойынша жүргізілген ойындарға белсене қа-

тысып, түсіндіру, әңгімелеу арқылы зеректілік қабілеттерін көрсете білді.

Қорытындылай келе, қайырымды іс, жылы сөз, жақсы ой, кіршіксіз сезімдерді айналамыздағы адамдарға «Рақмет», «Мың алғыс», «Алғыс айтамын» деген қасиетті сөздерді жиі айтып, қуанып жүру және жақын адамдарымызға қайырымдылығы мен риясыз махаббатын сыйлағаны үшін алғыс айтуды естен шығармағанымыз жөн деген пікірлерге тоқталды. Іс-шара соңында қатысып отырған студенттердің арасындағы әр ұлттың өкілдері өз ана тілдерінде «Қазақ халқына», «Отанға», «Отбасына», «Елге», «Жерге», «Ата-анаға», «Ұстазға», «Досқа» және т.б. тақырыптарға арналған Алғыстарын білдіріп, бір-біріне деген жылы сөз, жақсы тілектерімен іс-шараны қорытындылады.

Әбілқас Сағынов атындағы ҚарТУ-дың «Қазақ тілі және мәдениеті» кафедрасының оқытушысы, п.ғ.м. Н. А. Конурова

Благотворительная акция по случаю праздника Наурыз

В рамках декады Наурызнама на площади перед главным корпусом

Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова сотрудники и студенты колледжа угостили всех желающих национальными блюдами, поздравили их с праздником, рассказали о традициях и обрядах, рецептах национальной кухни.

Любой желающий мог совершенно бесплатно получить пакет с баурсаками, шельпеками и другими вкусными вещами, приготовленными руками преподавателей и студентов колледжа.

И все они были искренне благодарны коллективу колледжа за такое необычное и вкусное поздравление.

Кадровое пополнение

В период декады Наурызнама в нашем университете прошла торжественная церемония вручения дипломов доктора философии (PhD) молодым сотрудникам.

Дипломы доктора философии (PhD) вручены по образовательным программам:

- 8D07201 — «Геология и разведка месторождений полезных ископаемых» — Ибрагимовой Д. А.;

- 8D07202 — «Горное дело» — Муллағалиевой Л. Ф.;
- 8D07102 — «Транспорт, транспортная техника и технология» — Крючкову Е. Ю. и Синельникову К. А.;
- 6D071200 — «Машиностроение» — Сагитову А. А.

Развитие молодежного кадрового потенциала — одна из приоритетных задач в деятельности нашего универ-

ситета. Подготовка научно-педагогических кадров осуществляется здесь в рамках докторантуры PhD по 8 актуальным направлениям. По всем этим направлениям на базе вуза успешно действуют диссертационные советы. Все наши молодые доктора PhD активно участвуют в реализации новых образовательных программ, выполнении грантовых и хозяйственных НИР, а также подготовке научно-педагогических кадров, многие из них возглавили подразделения университета.

Поздравляем наших новых докторов PhD и желаем им дальнейших успехов в научно-образовательной деятельности!

Новых докторов PhD поздравил вр.и.о. Председателя Правления — Ректора Калыков А. К., который выразил надежду, что все они внесут значимый вклад в развитие казахстанской науки и образования, в процветание нашей страны.

Үстіміздегі жылдың 4–6 наурызы аралығындағы үш күн ішінде көрме әйелдерге арналған кітаптардың барлық білгірлерін қуантады. Авторлар ретінде әйелдер де басым. Олардың ішінде Анна Ахматова, Марина Цветаева, Индира Ганди және басқа да таңымал әйелдер бар.

Әдемі ханымдардың құрметіне

Кітап көрмесін Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің іргелі кітапханасының қызметкерлері 8 наурыз — Халықаралық әйелдер күніне орайластыра ұйымдастырып отыр.

Қойылған кітаптардың тақырыбы тек көркем әдебиетпен, саясатпен және публицистикамен шектелмейді.

Ол әлдеқайда кең және алуан түрлі. Мұнда әртүрлі дәуірлердегі өнер туындылары, тыныс алу гимнастикасын иге-

ру бойынша сабақтар, аспаздық рецептер мен заманауи интерьерлер жинақтары бейнеленген альманахтар ұсынылған. Бір сөзбен айтқанда, кез-келген талғамға арналған кітаптар ұсынылып отыр.

Бір таңқаларлық, көрмеге тек қыз-келіншектер ғана емес, ерлер жағы да ерекше қызығушылық танытты. Бұл біздің университет студенттерінің жалпы саны бойынша ер адамдардың басымдығынан болуы мүмкін.

Кітап көрмесіне қош келдіңіздер! Сіздер оған уақыт жоғалтып, өкініште қалмайтындықтарыңызға сенімдіміз.

Әбілқас Сағынов атындағы ҚарТУ студенті теориялық және жалпы электротехника бойынша Республикалық олимпиаданың жүлдегері атанды

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің студенттері С. Анисимов, И. Шайбель, І. Ақышев және В. Демидов (жетекшілері — А. В. Таранов, Г. И. Бокижанов) Қ. И. Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ базасында өткен теориялық және жалпы электротехника бойынша ашық олимпиаданың екінші кезеңіне қатысты.

Олимпиада Қазақстан Ғылым Академиясының тұңғыш президенті, көрнекті қоғам және мемлекет қайрат-

кері, академик Қ. И. Сәтбаевтың 125 жылдығына және Қ. И. Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерт-

теу университетінің құрылғанына 90 жыл толуына арналған іс-шара аясында өтті.

Олимпиада қорытындысы бойынша біздің студент Ақышев Ильяс (ЭЭ-20-3 тобы) үшінші орынға ие болды және ақшалай сыйлықпен марапатталды.

Илясты табысымен құттықтаймыз және оған оқу мен ғылымда жаңа жетістіктер тілейміз!

Әбілқас Сағынов атындағы ҚарТУ-дың студенті Гедиминас атындағы Вильнюс техникалық университетінде (Литва) академиялық ұтқырлық аясында оқудан өтті

Гедиминас атындағы Вильнюс техникалық университетінің кампусы бірнеше оқу ғимараттарынан тұрады, жеке ғимаратта кез-келген ыңғайлы уақытта оқуға болатын іргелі кітапхана орналасқан. Гаухар тұрған жатақхана университет кампусының жанында орналасқан.

Өзінің қарым-қатынасқа бейімділігінің арқасында ол басқа студенттермен тез танысып, әртүрлі елдердің көптеген

қызықты адамдарымен достық қарым-қатынас орнатты.

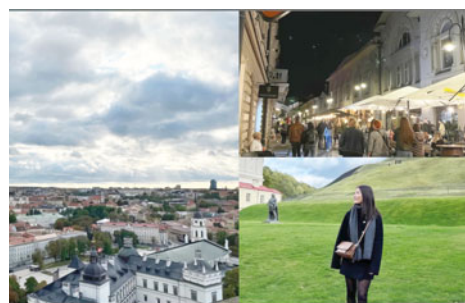
— Вильнюс-архитектурасы бай өте әдемі қала, — деп Гаухар өз әсерімен бөліседі. — Мұнда көруге тұрарлық көптеген тарихи орындар бар. Вильнюсте әр түрлі ұлт өкілдері тұрады, олар бір-біріне өте құрметпен қарайды, әрине, олар негізінен шетелдік студенттер. Литва сапары Гаухарға көрші елдерге — Эстония, Латвия, Финляндия және Польшаға баруға мүмкіндік берді. Ол мүлдем басқа менталитетке тап болды және әртүрлі мәдениеттермен танысты.

Сыртқы академиялық ұтқырлық бағдарламасын іске асыру аясында 2023–2024 оқу жылының күзгі семестрінде студент Гаухар Есенбекова Гедиминас атындағы Вильнюс техникалық университетінде (Литва) оқудан өтті. Біздің ЖОО-да Гаухар химия және химиялық технологиялар кафедрасының «Биотехнология» бакалавриатының білім беру бағдарламасы бойынша оқиды. Шетелдік университетте ол биотехника, микробиологиялық технология, биохимия және иммунология негіздерін оқиды.

— Мен әлдеқайда дербес болдым, көптеген достар таптым, — дейді Гаухар. — Сонымен бірге, шет елде саған ешкім қамқорлық жасамайтын түсіндім және сен өзің үшін және өз әрекеттеріңіз үшін жауаптысың.

Мен шетелге барып, жаңа білім алуға шешім қабылдағанымға қуаныштымын, ата-анам мен достарымнан қашықта болудан қорықпадым, қиындықтарды жеңе алдым. Ең бастысы, шетелдік университетте білім алудан үлкен тәжірибе жинақтадым. Маған және басқа да шетелдік студенттерге үнемі қолдау көрсетіп, оларға үлкен құрметпен қараған оқытушыларға

алғысымды білдіремін. Сондай-ақ, академиялық ұтқырлық бағдарламасын іске асыруға қатысуға мүмкіндік бергендері үшін Әбілқас Сағынов атындағы ҚарТУ-дың басшылығына, «Химия және химиялық технологиялар» кафедрасының ПОҚ-на алғысымды білдіремін.

Количественные отношения и пространственные формы

Математические олимпиады во все времена были одной из форм отбора талантливых учащихся, выявления лучших из них. Одной из важных целей проведения указанных олимпиад является развитие интереса учащихся к математике, к занятиям в математических кружках. Уже стало давней традицией высших учебных заведений проводить предметные олимпиады для привлечения будущих абитуриентов.

На базе Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова проведена ежегодная предметная олимпиада по математике среди учащихся 10–11 классов и учащихся колледжей Республики Казахстан.

Олимпиадные задания были разработаны с учетом учебного плана, они охватывают различные уровни сложности и оцениваются соответствующим количеством баллов за каждую задачу. Все олимпиадные задания имеют интересную и необычную формулировку, полностью основанную на учебной программе. Участие в олимпиаде было открыто для школьников с различным уровнем подготовки.

Олимпиада прошла в два тура. Первый тур состоялся в феврале текущего года, в нем приняли участие 62 человека из различных регионов нашей страны. По результатам онлайн-тестирования во второй тур прошел 21 человек.

Второй тур состоялся в начале марта. По его итогам жюри присудило:

- 1 место — Калмудиевой Малике;
- 2 место — Щербакову Руслану;
- 3 место — Крылову Илье, Умирзакову Мухаммеду.

Для подготовки учащихся Карагандинской области к олимпиаде преподавателями кафедры «Высшая математика» к. ф. - м. н., доцентом Мустафиной Л. М. и PhD, старшим преподавателем Касымовой Л. Ж. совместно с Дворцом детей и юношества г. Караганды был организован математический кружок. Деятельность кружка

направлена на углубление математических знаний, разбор олимпиадных заданий и решению нестандартных математических задач.

Участие в олимпиадах — это путь к самосовершенствованию и непрерывному творческому развитию. Подготовка и участие в олимпиадах по математике способствует достижению успешных межпредметных результатов обучения.

Поздравляем победителей!

Навыки чтения, артистического выражения и публичного выступления

Во «Дворце культуры горняков» г. Караганды состоялся городской конкурс чтецов среди студентов, посвященный 85-летию поэтессы, народной писательницы Казахстана Фаризы Онгарсыновой — «Өлең, мен сені аялап өтем...». В нем приняли участие студенты вузов и колледжей региона.

Желающих попробовать свои силы в конкурсе оказалось немало. Среди них были и студенты Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова.

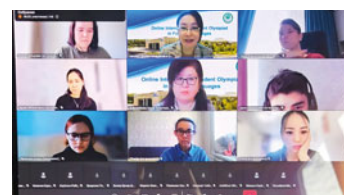
По итогам конкурса второе место занял Ернат Аманжол, а третье — Жақба Бекарыс.

Поздравляем нашего призера и желаем успехов в учебе и новых творческих достижений!

Интеллектуальные состязания полиглотов

Олимпиада проведена на базе факультета международных отношений ЕНУ имени Л. Н. Гумилева на онлайн-платформе Microsoft Teams.

Цель олимпиады — повышение мотивации студентов к изучению иностранных языков, расширение социокультурной и лингвострановедческой компетенции студентов.

Студенты Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова продемонстрировали по итогам олимпиады хорошие результаты. Макридина Е. (научный руководитель — преподаватель Арабаджи К.) и Рудыкин А. (научный руководитель —

преподаватель Свич Н.) заняли, соответственно, II и III места.

Этот успех свидетельствует о высоком уровне подготовки наших студентов и их способности к достижению высоких результатов в условиях серьезной конкуренции.

Поздравляем Макридину Е. и Рудыкина А. с призовыми местами на предметной олимпиаде международного уровня и желаем успехов в учебе и новых достижений!

Биомеханика движения

В г. Астане прошел Казахстанский конкурс уличной и современной хореографии «CHOREO KZ».

«CHOREO KZ» — танцевальный конкурс, ежегодно собирающий в нашей столице самых ярких хореографов, топовых и перспективных танцоров. Масштабное хореографическое шоу длилось три дня и пока не имеет в Казахстане аналогов по своему размаху и статусу.

В этом конкурсе приняла участие студент 2-го курса Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова Тазабекова Камила. Она обучается по кафедре «Автоматизация производственных процессов» и является участником танцевальной команды «INDAHOUSE».

По итогам конкурса Камила и ее команда заняли почетное 3-е место и выиграли сертификат на сумму 100 000 тг.

то и выиграли сертификат на сумму 100 000 тг.

Поздравляем Камилу с завоеванием призового места в престижном конкурсе и желаем успехов в учебе и новых творческих достижений!

Машина жасау факультетінің аруы — 2024

Байқауды машина жасау факультеті ұйымдастырып, Жастар Әлемі университеттік Жастар сарайында өткізді.

патриоттық тәрбие ҒЗИ басшысы Б. А. Бушманова, аға тәлімгер К. И. Имашева, «Технологиялық жабдық, машина жасау және стандарттау» мен «Нанотехнология және металлургия» кафедраларының аға оқытушылары А. К. Матешов пен Н. Б. Айтбаев бағалады.

Байқауға кафедра меңгерушілері В. В. Юрченко мен Д. Р. Аубакиров деменшілік жасады.

Байқау ұйымдастырушылар мен көрермендердің үмітін ақтады. Қатысушылар әсем қойылымдармен, өздерінің таланттарымен және әртістік бейімдігімен қуантты. Әр қатысушының шығуы жанкүйерлердің қошеметімен сүйемелденді.

Үміткерлер бірнеше номинация бойынша бақ сынасты. Олардың атауының өзі — «Визитка», «Интеллект», «Этно-сән» және «Кешкі шығу» — қатысушыларға жоғары талаптар қойды.

Арулардың әсемдігі мен нәзіктігін, тапқырлығы мен білімпаздығын

Байқау қорытындысы бойынша «Машина жасау факультетінің аруы — 2024» атағы МАШ-21-1 тобының студенті Рымжан Ұлпанға бұйырды.

Байқауда 2 орынды СТ-20-1 тобының студенті Айдана Әкімжанова, 3 орынды МВ-21-1 тобының студенті Мөлдір Қарғалтаева жеңіп алды.

Барлық қатысушыларға дипломдар, сыйлық жиынтықтары және парфюмерия сатып алуға сертификаттар табысталды.

Барлық қатысушыларға дипломдар, сыйлық жиынтықтары және парфюмерия сатып алуға сертификаттар табысталды.

Әбілқас Сағынов атындағы ҚарТУ-да студенттердің сыбайлас жемқорлыққа мүлде төзбеуін қалыптастыру аясында дөңгелек үстелдер өткізілді

Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа «мүлде төзбеуді» қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық көріністерімен күрес Қазақстандағы мемлекеттік саясаттың басты бағыттарының бірі болып табылады. Осыған байланысты біздің жастарымыздың сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне тиімді қарсы тұруы үшін қажетті құзыреттерге ие болуы маңызды.

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінде студент жастарды тәрбиелеу жөніндегі бұл жұмыс жүйелі негізде атқарылуда.

Мәселен, «Жоғары математика», «Орыс тілі және мәдениеті» кафедраларының оқытушылары ОП-23-2, ОП-23-2с, КО-23-1 және ПСК-23-1 топтарының студенттеріне «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес — мемлекеттік саясаттың негізгі басымдықтарының бірі» және «Сыбайлас жемқорлыққа — жол жоқ!» тақырыптарында дөңгелек үстелдер өткізді.

Бұл іс-шаралардың мақсаты — студенттерде сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетанымның бас-тапқы курсын қалыптастыру болды.

Студенттер талқылауға, оның ішінде — көпшілік алдында сөз сөйлеуге, бейне баяндамалар конкурсына белсене қатысты. Олар тақырыпты игеруде жақсы білетіндіктерін көрсетіп, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу жолдарын, күні бұрын ескерту мәселелерін қарастырды.

Жастар — қоғамның қозғаушы күші, елдің тірегі. Біз әлемнің алдыңғы қатарлы елдерімен бір сапта болу-

ға ұмтыламыз. Сыбайлас жемқорлыққа төзбейтін көзқарас — біздің әл-ауқатымыздың дамуы мен гүлдене өркендеуіміздің басты шарттарының бірі болып қала береді.

Жастар — қоғамның қозғаушы күші, елдің тірегі. Біз әлемнің алдыңғы қатарлы елдерімен бір сапта болу-

Ярмарка книг

Ярмарка книг издательства Qasym Kitap была развернута в холле 1-го учебного корпуса вуза. На ярмарке был представлен целый ряд изданий классиков казахской литературы — Ы. Алтынсарина, М. Ауэзова, М. Жумабаева, Д. Исабекова, С. Муратбекова. Здесь же были представлены переведенные на казахский язык книги Л. Толстого, Ф. Достоевского, А. Чехова, И. Тургенева, И. Бунина, Ж. Верна, Д. Лондона, Э. Хемингуэя, А. Камю и других классиков мировой литературы.

Сейчас книги на казахском языке пользуются высоким спросом среди молодежи. Некоторые книги переиздаются уже по несколько раз тысячами тиражами. Упор делается на классиках казахской и русской литературы, а также на английских, французских, немецких авторах, снискавших мировую славу.

Автор проекта — известный бизнесмен и меценат, основатель и владелец компании 220 VOLT, фабрик Natige и MilkHouse Ерлан Ашим.

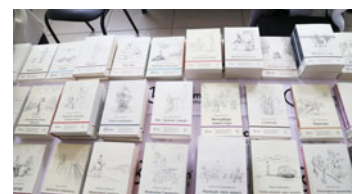
Во время встречи со студентами университета в рам-

ках проекта STU Talks он отметил, что, говоря словами известного барда Владимира Высоцкого, если «нужные книги ты в детстве читал» — вырастешь настоящим человеком и патриотом своей Родины. Восполнить недостаток таких книг на казахском языке, которых пока еще недостаточно, и пы-

тается Ерлан Ашим. Сегодня приобрести книги созданного ими издательства Qasym Kitap можно практически во всех городах Казахстана. Часть книг безвозмездно передается в школьные библиотеки.

По словам предпринимателя, издательство планирует также переводить

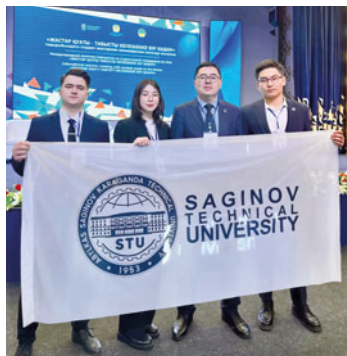

и издавать современных авторов, а также на подходе и специальная детская серия книг. Но, как отмечает бизнесмен, мотивационную литературу издательство выпускать не будет, потому как он убежден, что только классика может воспитать в подрастающем поколении настоящие ценности.

Наши студенты, будущие технари, проявили неподдельный интерес к переводным изданиям, приняли активное участие как в ходе встречи с меценатом-бизнесменом, так и в самой ярмарке.

Остается всем нам пожелать больше бы таких интересных встреч, книг, ярмарок и студентов, которые крепят уверенность в нашем светлом будущем.

Жастар күші — табысты болашаққа қадам

Торайғыров университетінде өткен форумға ҚР Ғылым және жоғары білім

2024 жылғы наурыз айының басында Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің делегациясы «Жастар күші — табысты болашаққа қадам» халықаралық форумының жұмысына қатысты.

министрлігінің өкілдері, қазақстандық жоғары оқу орындарының әлеуметтік және тәрбие жұмысы жөніндегі проректорлары, студенттік өзін-өзі басқару ұйымдарының белсенділері және өңірлік студенттік омбудсмендер қатысты.

Форумның ашылуы ҚР Ғылым және жоғары білім министрі Саясат Нұрбектің бейне құттықтауынан басталды.

Нерізгі баяндаманы ҚР ҒЖБМ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім комитеті төрағасының орынбасары Ақерке Абылайхан жасады.

Студенттік жатақханаларда және студенттік өзін-өзі басқару органдарында атқарылған жұмыстар туралы Қазақстанның 23 қаласының омбудсмендері баяндама жасады. Форум барысында түрлі тренингтер мен зият-

керлік конкурстар өткізілді, оған біздің студенттер — Жиёмбекұлы Әлішер, Дәулетова Камилла және Гержиқ Владимир белсенді қатысты.

Профилактика пищевых отравлений в весенне-летний период

В нашей жизни, к сожалению, пищевые отравления происходят достаточно часто. И даже взрослые люди порой теряются в такой ситуации, не могут правильно оказать первую помощь и не спешат вызвать врача. А ведь последствия могут оказаться плачевны.

Как показывает статистика, частота пищевых отравлений значительно увеличивается в весенне-летний период.

Всем известно, что питание — это важнейший социальный фактор, определяющий здоровье населения. Полноценное и здоровое питание положительно сказывается на работоспособности человека, его физической активности, укрепляя здоровье и определяя продолжительность жизни.

Продукты питания могут явиться причиной различных заболеваний, в т. ч. и пищевых отравлений. Чтобы пища была безопасной, она должна соответствовать действующим санитарным правилам, нормам и гигиеническим нормативам. Однако если не соблюдаются элементарные правила гигиены при хранении и приготовлении пищевых продуктов, то могут возникнуть отравления.

Пищевые продукты могут обсеменяться микробами через грязные руки больного или носителя инфекции, который внешне выглядит вполне здоровым. Особенно опасны инфицированные люди, работающие в системе общественного питания, торговле, на пищевых предприятиях. Заражение человека происходит контактно-бытовым, пищевым и водным путями.

Попав в пищевые продукты, возбудители острых кишечных инфекций не только прекрасно там «выживают», но и начинают размножаться, не изменяя при этом ни внешний вид, ни запах, ни вкусовые качества продукта. Длительное время они остаются жизнеспособными и сохраняют свои болезнетворные свойства, а в некоторых продуктах (паштеты, студии, вареные колбасы, зельцы, салаты, заливные блюда, молоко и молочные продукты) при нарушении температуры и сроков хранения быстро размножаются.

Напоминаем, что при покупке особо скоропортящихся продуктов (молочных, мясных, кремовых и т. п.) следует обращать внимание на маркировку предприятия-изготовителя с указанием даты выработки и срока годности. Такие про-

дукты необходимо хранить в холодильнике при температуре +2 — +6 °С, соблюдая их сроки годности.

- Не покупайте у случайных лиц и в неустановленных местах пищевые продукты, в том числе яйца, грибы домашнего консервирования. При покупке яиц, сырых мясных и рыбных продуктов их нельзя складывать в одну сумку с продуктами, которые перед употреблением не подвергаются термической обработке.

- Сейчас сезон овощей, фрукты и ягоды, не забывайте, что перед употреблением их обязательно надо тщательно вымыть под проточной водой. Сырые продукты и полуфабрикаты необходимо хранить отдельно от готовых блюд, а для их разделки использовать отдельный инвентарь — доски, ножи. После разделки сырых полуфабрикатов необходимо тщательно вымыть горячей водой с применением моющих средств кухонный инвентарь (мясорубку, ножи, разделочные доски, посуду). Домашнее молоко обязательно нужно кипятить перед употреблением, а творог подвергать термической обработке.

- Пищевые продукты, особенно мясные и молочные, длительное время хранящиеся в холодильнике, перед употреблением необходимо подвергать тепловой обработке (котлеты вновь тщательно прожарить, колбасу обжарить, мясной суп прокипятить, а из творога сделайте сырники или запеканку). При благоприятных условиях в пище (достаточной влажности, температуре и др.) микробы быстро размножаются и выделяют ядовитые вещества-токсины.

Особенно благоприятны для микробов условия в мясе, рыбе, колбасных изделиях, студне, молочной продукции, в кулинарных изделиях (салаты и холодные закуски) и др. Нарушение условий хранения продукции напрямую увеличивает опасность отравления, тогда как соблюдение холодового режима задерживает размножение микробов.

Сейчас в моду вошла «заморская» еда, к примеру, суши (роллы), пицца и т. д. которая все больше набирает обо-

роты. Отведать их можно в любом ресторане, кафе либо заказать доставкой на дом. Удобно. Однако, опасно.

Суши готовятся из овощей, риса, морепродуктов и рыбы. Именно эти компоненты представляют опасность в плане отравлений, если нарушена технология их приготовления и хранения. Также они повышают риск заражения кишечными инфекциями и паразитами.

Рыба, рис и овощи — это ингредиенты, в которых инфекция очень хорошо размножается и сохраняется, и отсутствие термической обработки делает их бомбой с часовым механизмом. Добавим сюда зачастую жуткие санитарные условия на кухнях некоторых кафе, павильонов, киосков и др., с нарушением условий хранения и переработки — за счет этого опасные микробы могут активно размножаться, и кишечная инфекция может подкосить не один десяток людей, отведавших подобные блюда. Связано это с тем, что готовят суши обычные лица, чаще всего без специального дополнительного обучения. Нередко подпорченные продукты реанимируют различными растворами, маскируют соусами, что резко повышает риск инфекции или серьезного отравления.

Еще одна из проблем, связанных с суши — это риск отравлений или аллергических реакций, связанных с продуктами и различными добавками к ним. Рыба — это продукт скоропортящийся, и если она готовится и разделяется в теплых помещениях, в ней размножаются микробы и копятся продукты метаболизма, из-за которых возможно развитие отравления. Оно проявляется через пару часов после еды, сопровождается тошнотой, болями в животе, рвотой, неврологическими симптомами. Но, даже если технология соблюдена, отравление может быть вызвано накоплением в рыбе солей тяжелых металлов или ядов, если она выловлена в экологически опасных регионах, и не менее часто возможно развитие аллергии. Реакции возможны на красители или консерванты, добавляемые в суши, а также на рыбу, выращенную в искусственных условиях, с подкрашенным мясом.

Людям, склонным к аллергии и со слабым пищеварением, а также детям хотя бы дошкольного возраста подобные продукты не рекомендуются, они могут приводить к нежелательным реакциям.

Профилактические меры, принимаемые на всех этапах, от покупки до употребления пищи, значительно сократят вероятность пищевого отравления. И сводятся они к строгому соблюдению санитарных норм и правил при заготовке, транспортировке и хранении пищевых продуктов; санитарных и технологических правил приготовления и использованием правил личной гигиены.

В этой связи считаем необходимым предупредить наше население и напомнить меры профилактики:

Методы профилактики, чтобы избежать отравления:

- тщательный выбор ресторанов и кафе, где подаются данные блюда, посещение проверенных заведений с хорошей репутацией, либо которые вы посетили сами или вам его порекомендовали родственники или друзья;
- обращаться в рестораны и кафе, которые оказывают услуги по доставке;
- руководством хороших заведений, которые знают себе цену, точно просчитаны маршруты, время доставки, приемлемое количество блюд, которые повезет курьер в тот или иной район;
- обратитесь на сервис доставки суши;
- заказывайте то количество роллов, которое вы сможете съесть самостоятельно либо компанией;
- откажитесь от употребления блюд, которые имеют неприятный запах или странный внешний вид;
- тщательное мытье рук перед употреблением пищи;
- при домашнем приготовлении необходимо помнить о тщательном выборе ингредиентов, сроков годности и соблюдении чистоты на кухне.

В этой связи не приобретайте продукцию на заказ у не проверенных поставщиков данных услуг. Профилактика пищевых отравлений требует неукоснительного соблюдения общегигиенических мер в быту, при приготовлении пищи и во время еды.

Выполнение этих несложных советов поможет избежать заболевания острой кишечной инфекцией и сохранит Ваше здоровье и здоровье Ваших близких!

**Главный специалист УСЭК
района имени Казыбек би г. Караганды
Тулешова Айнаш Еламановна**

Национальный символ и неотъемлемый элемент идентичности

В целях формирования новой традиции празднования Наурыз мейрамы и обогащения его содержания идеологическим смыслом в спорткомплексе университета проведен спортивный праздник.

На открытии данного мероприятия выступил с приветственной речью вр.и.о. Председателя Правления — Ректора КарТУ имени Абылкаса Сагинова, к.э.н. Калыков А.К. С теплым напутствием обратились к участникам

спортивного праздника деканы факультетов, представители Департамента молодежной политики вуза, председатель Совета по духовно-нравственному воспитанию Кызыров К.Б.; председатель ассоциации выпускников универ-

ситета Интыков Т.С., ветераны труда. В спортивных состязаниях по асық ату, арқан тарту, гиревому спорту выступили 9 сборных команд: 7 факультетов, Колледжа инновационных технологий и студенческих общежитий.

Итоги соревнований по арқан тарту:

- 1 место — АСФ;
- 2 место — команда общежития №3;
- 3 место — ФЭАТ.

Итоги соревнований по гиревому спорту:

- 1 место — МФ;
- 2 место — команда общежития общежитие №3;
- 3 место — ФЭАТ.

Итоги соревнований по асық ату:

- 1 место — МФ;
- 2 место — команда общежития №3;
- 3 место — Колледж инновационных технологий.

Поздравляем победителей и желаем им успехов в учебе и спорте!

Әбілқас Сағынов атындағы ҚарТУ-дың студенттері джиу-джитсудан Қазақстан чемпионатының жүлдегерлері атанды

Джиу-джитсудан ел чемпионаты 2024 жылдың наурыз айының бірінші онкүндігінде Қарағандыда, «Жастар» спорт кешенінде өтті. Оған республиканың 20 қаласының өкілдері қатысты.

69 келі салмақ дәрежесінде өнер көрсеткен Алматай Жігер (С-23-1 тобы) — күміс жүлдегер және Әміржан Сихимбаев (ГД-21-6 тобы) — чемпионатың қола жүлдегері атанды.

Алматай Жігер мен Сағындық Асылмұраттың жеңістері оларға Грецияда өтетін әлем чемпионатына жолдама алуға мүмкіндік берді. Сонымен қатар, БАӘ-де өтетін Азия чемпионатына да қатысты.

Барлық студенттерімізді тамаша жетістіктерімен құттықтаймыз!

Оларға оқуда табыс және жаңа спорттық жеңістер тілейміз!

Жарыс қорытындысы бойынша Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің барлық үш студенті жүлдегер атанды.

Сағындық Асылмұрат (АиУ-23-2 тобы) +94 килограмм салмақ дәрежесінде сәтті өнер көрсетіп, күміс медальды жеңіп алды.

Әбілқас Сағынов атындағы ҚарТУ командасы Қарағанды қаласында өткен XVIII студент жастар спартакиадасының қорытынды есебінде жүлделі орынға ие болды

2024 жылдың 26 ақпанынан 5 наурызына дейін Қарағандыда XVIII студент жастар спартакиадасы өтті.

Жарыс 13 спорт түрінен өтті: Президенттік көпсайыс, баскетбол, футбол, волейбол, жеңіл атлетика, тоғызқұмалақ, асық ату, қазақ күресі, кір спорты, арқан тарту, үстел теннисі, дойбы және шахмат.

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің студенттері қатысқан жарыстың барлық түрлерінде олар жүлделі орындарға ие болды:

- асық ату — I орын;
- баскетбол: ұлдар — I орын, қыздар — III орын;

- волейбол — II орын;
- арқан тарту — II орын;
- Президенттік көпсайыс — III орын;
- тоғыз құмалақ — III орын;
- үстел теннисі — III орын;
- жеңіл атлетика — III орын;
- шахмат бойынша — III орын.

Қорытынды есепте біздің университет, Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды университеті мен Қазтұтынуодағы Университетінің командаларынан кейін **3 орынды** жеңіп алды.

Біздің спортшыларымызды XVIII студент жастар спартакиадасының сәтті аяқталуымен құттықтаймыз және баршаңызға спорт пен оқуда жаңа жетістіктер тілейміз!

Три золота и бронзу завоевали карагандинские силачи на чемпионате Казахстана по гиревому спорту

Карагандинские спортсмены выиграли три золотые медали и одну бронзовую на чемпионате Казахстана по гиревому спорту среди молодёжи и взрослых. Честь Карагандинской области защищали 17 силачей.

Чемпионат Казахстана прошёл в столице. Участие в нём приняли более 200 спортсменов из 11 областей.

Карагандинцы на чемпионате РК среди взрослых завоевали три медали.

Победителями стали Юлия Дорогова (в/к — 68 кг) и Дәурен Қадыр (68 кг), третье место занял Бақыт Орынбасар (73 кг).

Победителем чемпионата среди молодёжи стал студент КТУ им. Абылкаса Сагинова Илья Горбачёв. Будущему инженеру-механику не было равных в весовой категории до 95 кг. Илья Горбачёв — серебряный призёр чемпионата мира, двукратный серебряный призёр чемпионата Азии и двукратный чемпион Казахстана.

— Начинать с кроссфита. По настоянию тренера перешёл в гиревой спорт.

Занимаюсь уже 4 года. Сначала было трудно, но потом втянулся. Через три-четыре месяца уже начал выступать на соревнованиях. На чемпионате в Астане я сделал 54 раза толчок длинным циклом с двумя гирями по 32 кг, а соперник сделал 53 раза толчок. Конечно, очень рад победе, — поделился Илья.

По итогам турнира карагандинцы-победители получили лицензии на участие в чемпионатах Азии и мира.

Также на чемпионате РК среди юниоров от Карагандинской области дебютировали семь воспитанников ДЮСШ посёлка Молодёжного.

— Отделение гиревого спорта в школе Молодёжного действует чуть более

года, но при этом спортсмены показали достойные результаты. Сейчас гиревой спорт очень популярен в нашей области. Пытаемся привлечь больше детей, но не хватает отделений гиревого спорта в детских спортшколах в районах и городах. Абсолютно доволен выступлением наших спортсменов на чемпионате Казахстана. Они продемонстрировали высокий уровень подготовки, мастерство и настоящий спортивный дух. Их результаты впечатляют, и я горжусь тем, что они представляют нашу область на республиканской арене, — сказал президент Федерации гиревого спорта и армрестлинга Карагандинской области Александр Комаров.